

Dosarul nr.3ra-297/22
2-20028399-01-3ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud.: I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, A. Garbuz, D. Corolevschi)

Î N C H E I E R E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc, secretarului interimar al Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Vera Boghiu și Consiliului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni cu privire la îngrădirea accesului la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 24 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul depus de Iurie Grecu, casată integral hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, și emisă o decizie nouă,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc, secretarului interimar al Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Vera Boghiu și Consiliului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni cu privire la îngrădirea accesului la informație și repararea prejudiciului moral.

În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la 14 februarie 2020 s-a adresat consilierului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc, cu cerere înregistrată sub nr.32, solicitând să fie informat despre transparență procesului decizional a informațiilor de interes public și anume, câți bani publici din bugetul local au fost cheltuiți pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Primăria satului Ciuciulea, r-nul Glodeni până la piața agricolă din sat. Concomitent, a solicitat ca informația să fie oferită în scris, expediată la domiciliul său.

Prin răspunsul nr.91 din 24 februarie 2020, semnat de consilierul local Oxana Marc și secretarul interimar al Consiliului local, Vera Boghiu, cu trimitere la art.75 alin.(1) lit.d) și art.76 alin.(2) din Codul administrativ, i s-a comunicat că cererea sa este lipsită de motivarea obiectului acesteia, acordându-i 5 zile calendaristice pentru înlăturarea acestui neajuns, în caz contrar aceasta nu va fi examinată.

Reclamantul nu este de acord cu răspunsul nr.91 din 24 februarie 2020, considerându-l, formal, declarativ, și contravine legii.

A susținut că potrivit art.6 lit.b) din Legea nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, cetățeni, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate au dreptul să solicite și să obțină informații referitoare la procesul decizional, inclusiv să primească proiectele de decizii însoțite de materialele aferente, în condițiile Legii privind accesul la informație.

Totodată, conform art.20 alin.(1) din Legea nr.768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, alesul local examinează, în modul stabilit de legislație, petițiile care îi sunt adresate, ia măsuri pentru soluționarea lor, primește în audiență cetățeni și conducătorii persoanelor juridice.

Iurie Grecu consideră că reieșind din normele de drept enunțate supra, precum și în virtutea art.1 alin.(3), art.15, art.34 alin.(1), art.53 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova și art.1398 alin.(1) din Codul civil, consilierul local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc și secretarul interimar al Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Vera Boghiu, folosind situația de serviciu în detrimentul obligațiilor ce le revin potrivit competenței, i-au îngădit accesul liber la informația solicitată în cererea din 14 februarie 2020, prin nesoluționarea acesteia, prin ce i-au cauzat un prejudiciu moral exprimat prin suferințe sufletești, precum și i-a fost lezată onoarea și demnitatea ca cetățean al Republicii Moldova, care beneficiază de drepturi și libertăți fundamentale consacrate în Legea supremă și alte acte normative.

În contextul enunțat, cu trimitere la art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, art.21 alin.(1) și (3) lit.e), art.23 alin.(1) și (2) din Legea nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, art.1422 alin.(1) și art. 1423 din Codul civil, art.3, art.9, art.17, art.18, art.20, art. 39 alin.(1), art.189 alin.(1) și (2), art.211 alin.(1) lit.a), b),d),e),f) și alin.(2), art.212 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, Iurie Grecu a solicitat admiterea acțiunii, constatarea nulității răspunsului nr.91 din 24 februarie 2020, constatarea recunoașterii dreptului vătămat – dreptul garantat la accesul la informație de interes public; sancționarea pârâților în conformitate cu art.24 din Legea nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație; încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul său sumei de 3000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Iurie Grecu.

Prima instanță a motivat soluția, constatând asupra caracterului deplin al răspunsului nr.91 din 24 februarie 2020 oferit de către consilierul local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc și secretarul interimar al Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Vera Boghiu, la cererea adresată de către petiționar, reieșind din conținutul solicitării, fiind legal, în termenul stabilit de lege, cu asigurarea restabilirii drepturilor lezate și recuperarea, în condițiile legii. Astfel, acțiunile consilierului local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc și ale secretarului interimar al Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Vera Boghiu, sunt în limite legale, fără a leza raporturile dintre solicitant și organul emitent în procesul de asigurare, și realizare a drepturilor solicitantului.

Nu a fost reținut argumentul reclamantului precum că potrivit art.15 al.(2) din Legea privind accesul la informație, cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor, întrucât nu au fost prezentate probe care atestă calitatea pârâtelor Oxana Marc și Vera Boghiu, ca fiind responsabile de furnizarea informațiilor, adresarea lui Iurie Grecu fiind înregistrată în registrul de evidență a corespondenței primăriei respective.

Cât privește pretenția lui Iurie Grecu privind repararea prejudiciului moral, prima instanță a considerat-o neîntemeiată, deoarece nu s-a stabilit legătura de cauzalitate dintre faptul nefurnizării informației solicitate și daunelor și mărimea suferințelor psihice cauzate reclamantului, lipsind justificarea necesității obținerii de către reclamant unei asemenea informații solicitate și efectul negativ, real nu doar declarativ, survenit ca rezultat al neobținerii informației solicitate, or, potrivit art.19 alin.(3) din Codul civil, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții.

La 10 noiembrie 2020, Iurie Grecu a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 11 noiembrie 2020 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul depus de Iurie Grecu, s-a casat integral hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și s-a emis o decizie nouă, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Iurie Grecu.

La 17 martie 2021, Iurie Grecu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Iurie Grecu, s-a casat decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 24 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul depus de Iurie Grecu. A fost casată integral hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a emis o decizie nouă, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Iurie Grecu împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc și secretarului interimar al Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Vera Boghiu cu privire la constatarea nulității răspunsului cu nr.91 din 24 februarie 2020, constatarea recunoașterii dreptului pretins vătămat la informație, sancționarea pârâților potrivit art.24 din Legea privind accesul la informație, repararea în mod solidar a prejudiciului moral. A fost admisă acțiunea depusă de Iurie Grecu împotriva Consiliului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni privind constatarea nulității răspunsului nr.91 din 24 februarie 2020, constatarea recunoașterii dreptului pretind vătămat la informație, sancționarea pârâtului potrivit art.24 din Legea privind accesul la informație, repararea prejudiciului moral. A fost anulat răspunsul nr. 91 din 24 februarie 2020. S-a constatat îngrădirea dreptului lui Iurie Grecu la accesul la informație de către Consiliul satului Ciuciulea, r-nul Glodeni exprimat prin nefurnizarea informației solicitate

prin cererea nr.32 din 14 februarie 2020. S-a obligat Consiliul satului Ciuciulea, r-nul Glodeni să furnizeze lui Iurie Grecu informația solicitată prin cererea nr. 32 din 14 februarie 2020. S-a încasat din contul Consiliului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni în beneficiul lui Iurie Grecu suma de 100 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Fiind investită cu judecarea cauzei în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți a motivat decizia prin faptul că din speță rezultă că, Iurie Grecu prin cererea depusă a solicitat o informație de interes public privind utilizarea banilor publici de către Primăria sat. Ciuciulea, r-nul Glodeni pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Primăria din sat. Ciuciulea, r-nul Glodeni până la piața agricolă din sat.

Prin răspunsul nr.91 din 24 februarie 2020, consilierul local Ciuciulea, Oxana Marc și secretarul interimar al Consiliului local Ciuciulea, Vera Boghiu, i-au comunicat lui Iurie Grecu că cererea sa nu se încadrează în prevederile art.75 alin.(1) lit.d) din Codul administrativ, totodată i s-a acordat un termen de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea acestui neajuns, conform prevederilor art.76 alin.(2) din Codul administrativ, în caz contrar cererea nu va fi examinată.

Instanța de apel a menționat că din analiza cererii 14 februarie 2020 depusă de către Iurie Grecu, aceasta nu poate fi calificată ca petiție și nu poate fi sancționată, conform prevederilor art.76 din Codul administrativ.

În esența aceasta este o cerere de acces la informații oficiale. Or, informație oficială este acea informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul, forma sau de modul de exprimare a informației.

Instanța de apel a remarcat că orice informație care se referă sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice, ori a unei regiuni autonome care utilizează bani publici în sensul Legii privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, constituie informație oficială, care urmează a fi furnizată solicitanților.

Cu trimitere la art.10 din Legea nr.982/2000, instanța de apel a subliniat că orice persoană poate solicita, fără a-i fi îngădit dreptul sau de a-l supune justificării interesului, informații ce se află în posesia furnizorilor de informații, cu excepțiile stabilite de legislație. Or, legea specială expres prevede că persoana este absolvită de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate, respectiv răspunsul autorității publice locale a satului Ciuciulea, semnat de consilierul local Ciuciulea Oxana Marc și secretarul interimar al Consiliului local Ciuciulea, Vera Boghiu, precum că cererea este lipsită de motivarea obiectului acesteia, cu acordarea termenului de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea acestui neajuns, în caz contrar aceasta nu va fi examinată, este contrar prevederilor Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

Totodată, instanța de apel a notat că acțiunea înaintată de Iurie Grecu este îndreptată împotriva consilierului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, Oxana Marc, secretarului interimar al Consiliului local sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, Vera Boghiu, precum și Consiliul sat. Ciuciulea r-nul Glodeni.

Instanța de apel a constatat că, la caz, cererea privind accesul la informații depusă de către Iurie Grecu a fost adresată nemijlocit consilierului local al satului Ciuciulea, Oxana Marc.

Cu trimitere la dispozițiile art.3 și art.20 din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02 februarie 2000, instanța de apel a precizat că cererea cu privire la acces la informație a fost adresată unui funcționar al puterii locale, motiv pentru care cererea lui Iurie Grecu a fost înregistrată în Registrul Primăriei sat. Ciuciulea, r-nul Glodeni, fiindu-i atribuit număr de intrare 32 (f.d. 6).

Instanța de apel a remarcat că răspunsul contestat nr.91 din 24 februarie 2020 a fost semnat de doi funcționari ai autorității publice locale și anume, de către consilierul local, Oxana Marc și secretarul interimar al Consiliului local, Vera Boghiu.

Cu referire la art.37 alin.(1) și art.39 alin.(1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din data de 28 decembrie 2006, și având în vedere că răspunsul nr.91 din 24 februarie 2020 a fost semnat de doi exponenți ai autorității publice locale (consilierul local Marc Oxana și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu), în plus pe documentul semnat de acești doi reprezentanți ai autorității publice locale a fost aplicat sigiliul Consiliului sătesc Ciuciulea, instanța de apel a conchis că acest răspuns emană de la autoritatea publică Consiliul local sat. Ciuciulea, care și-a asumat obligația de a examina cererea lui Iurie Grecu.

În temeiul art.15 alin.(1) și (2), art.16 alin.(1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și art. 189 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de apel a constatat încălcarea dreptului lui Grecu Iurie de către Consiliul local sat. Ciuciulea, r-ul Glodeni (autoritatea publică locală emitentă al răspunsului contestat nr.91 din 24.02.2020) la accesul la informația solicitată prin cererea din 14 februarie 2020, exprimată prin nefurnizarea informației solicitate, din care motive a considerat oportun de a anula actul administrativ de refuz la furnizarea informației lui Grecu Iurie, individualizat prin răspunsul nr.91 din 24 februarie 2020.

De asemenea, odată ce informația solicitată de către Iurie Grecu este de interes public, prin prisma art.206 alin.(1) din Codul administrativ, în condițiile în care acesta urmărește scopul obținerii informației oficiale, instanța de apel a considerat necesar de a obliga Consiliul local al sat. Ciuciulea, r-ul Glodeni să furnizeze lui Grecu Iurie, în volum deplin, informația solicitată prin cererea nr.32 din 14 februarie 2020.

La acest capitol, instanța de apel a concluzionat că răspunsul cu nr.91 din 24 februarie 2020 semnat de consilierul local, Marc Oxana și secretarul interimar al Consiliului local sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, Vera Boghiu, reprezintă un refuz la furnizarea informației solicitate de către Iurie Grecu, odată ce justificarea solicitării informației nu trebuie nici indicată și nici motivată.

Pe final, instanța de apel a accentuat că informația solicitată de Iurie Grecu nu este de accesibilitate limitată, cu caracter personal sau exceptată de la protecția Legii privind accesul la informație, ci una oficială de interes public, fapt ce a determinat instanța de apel să constate încălcarea dreptului lui Iurie Grecu de acces la informație, cu anularea actului administrativ care a îmbrăcat forma unui refuz la furnizarea informației și obligarea Consiliului local sat. Ciuciulea, r-ul Glodeni să furnizeze lui Grecu Iurie informația solicitată prin cererea nr.32 din 14.02.2020

Distinct, a reținut că o acțiune în contencios administrativ poate fi îndreptată doar împotriva unei autorități publice, fiind contestată activitatea administrativă a acestei

autorități. Or, într-o acțiune în contencios administrativ, calitatea de pârât o poate deține doar autoritatea publică, sau o autoritate asimilată acesteia.

Coroborând prevederile art.5 alin.(1) al Legii cu privire la accesul la informație cu prevederile art.44 alin.(1) din Codul administrativ potrivit căruia participanți la procedura administrativă sânt: autoritatea publică.

Instanța de apel a conchis că consilierul local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni, Marc Oxana și secretarul interimar al consiliului local, Boghiu Vera, în particular, nu constituie în sine autoritate publică, respectiv față de acestea nu poate fi înaintată prezenta acțiune în contencios administrativ.

Reieșind din cele enunțate, instanța de apel a considerat necesar de a declara ca inadmisibilă acțiunea depusă de Grecu Iurie împotriva consilierului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni – Marc Oxana și secretarului interimar al consiliului local Boghiu Vera.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral pentru încălcarea liberului acces la informația de interes public, și cu trimitere la art.24 din Legea privind accesul la informație, art.1998 alin.(1) din Codul civil, art.2006 alin.(1) și (2), art.2036 alin.(1), (2) și (4), art.2037 din Codul civil, instanța de apel a menționat că mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Instanța de apel a remarcat că potrivit legislației pertinente, rolul compensației prejudiciului moral nu este unul punitiv sau vindicativ, urmând ca compensația atribuită să acorde suficientă compensare suferințelor suportate de reclamant, fără a depăși această limită în vederea preîntâmpinării unei îmbogățiri fără justă cauză a reclamantului, determinant fiind și faptul că însăși constatarea încălcării dreptului ar putea fi apreciată ca fiind o compensație a suferințelor suportate.

Având în vedere că s-a constatat încălcarea dreptului lui Iurie Grecu la accesul la informația solicitată, instanța de apel a considerat că suma de 100 de lei va constitui o satisfacție echitabilă pentru suferința morală suportată, care urmează să fie încasată din contul Consiliului local al sat. Ciuciulea r-nul Glodeni în beneficiul reclamantului care este rezonabilă, reală și necesară ca mărime.

La 16 februarie 2022, Iurie Grecu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în partea respingerii prejudiciului moral, cu emiterea în această parte a unei decizii noi.

În susținerea recursului Iurie Grecu a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de

instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special art.34 din Constituția Republicii Moldova, art.19 alin.(3), art.1998 alin.(1) și art.2037 din Codul civil.

Consideră că partea la proces nu a fost auzită de către instanța de apel, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO.

De fapt, instanța de apel nu a motivat decizia contestată, neoferindu-i niciun răspuns clar și explicit la argumentele sale în partea ce se referă la pretenția privind repararea prejudiciului moral, fiind încălcat în așa mod accesul liber al justiției.

La 05 aprilie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa consilierului local Ciuciulea, r-nul Glodeni, Oxana Marc, secretarului interimar al Consiliului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni și Consiliului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni copia recursului (nemotivat și motivat) depus de Iurie Grecu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, notificată ultimilor la 19 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere și avizele poștale de recepție anexate la actele cauzei (f.d.171-176), însă intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit.d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).

Conform art.245 alin.(1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni

pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, reieșind din prevederile art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei cert rezultă că la 24 decembrie 2021 Curtea de Apel Bălți a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei (f.d. 150).

Ține de menționat că, în dispozitivul deciziei din 24 decembrie 2021, Curtea de Apel Bălți a indicat cu suficientă claritate căile, termenul și modul de atac al acesteia prevăzut de legislația în vigoare.

La aceiași dată, 24 decembrie 2021, Curtea de Apel Bălți a publicat dispozitivul deciziei pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: www.cab.instante.justice.md.

La 29 decembrie 2021, Curtea de Apel Bălți a expediat spre cunoștință copia dispozitivului deciziei din 24 decembrie 2021 în adresa participanților la proces, inclusiv la adresa de domiciliu a lui Iurie Grecu indicată în cererea de chemare de judecată, apel, inclusiv recurs: XXXXX, fapt ce se confirmă prin scrisoarea nr.29112 (f.d. 155).

La 03 ianuarie 2022 dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificată lui Iurie Grecu, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr.XXXXX (f.d. 158).

De altfel, informația respectivă se regăsește inclusiv și pe pagina oficială a ÎS „Poșta Moldovei”: [XXXXXX](#), la compartimentul „Track&Trace”.

Din cele menționate supra, rezultă că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin.(1) din Codul administrativ, pentru prezentarea recursului a început să curgă începând cu data de 04 ianuarie 2022 (marți), ziua imediat următoare de la data notificării lui Iurie Grecu a dispozitivului deciziei instanței de apel, și care urma să expire la data de 02 februarie 2022 (marți) inclusiv.

În pofida celor enunțate supra, Iurie Grecu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, cu încălcarea evidentă a termenului legal de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ. Or, termenul-limită de prezentare a recursului a expirat la 02 februarie 2022 (marți) inclusiv, pe când atât recursul preventiv, cât și cel motivat au fost depuse tocmai la 16 februarie 2022.

De altfel, recurentul Iurie Grecu începând cu data de 04 ianuarie 2022 – până la 02 februarie 2022 inclusiv, a dispus de suficient timp de a-și valorifica dreptul de a prezenta recursul în interiorul termenului legal prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ.

Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Iurie Grecu trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea recursului în conformitate cu art.245 alin.(1) din Codul administrativ. Ca consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al lui Iurie Grecu care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Pe lângă acestea, Iurie Grecu nu a indicat în cererea de recurs motivul omiterii termenului de depunere a recursului în conformitate cu art.245 alin.(1) din Codul administrativ, fără a solicita repunerea acestuia în termen.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un

interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Iurie Grecu ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Iurie Grecu ca inadmisibil.

Conform art.230, 245 și art.246 alin.(1) și (2) lit.d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Aliona Miron